

ledes frem, navnlig i det andet Thing, at jeg haabede, at den desuagtet kunde finde Fremgang her i Thinget. Jeg maa derfor sige, at jeg er bleven meget overrasket ved at see hele den Stilling, som den ærede Ordspører for Forslagsstillerne har indtaget til denne Sag saavel ved Indbringelsen, da han talte, som om dette var en ganske ny Sag, som ogsaa da han igaar undrede sig over, at den ikke før var kommen stærkere frem. Jeg troer, at Sagen er saa vigtig i og for sig, at man gjør Uret saavel i at gjøre den afhængig af Lønningensloven som ogsaa i at gjøre den afhængig af Frimenighedsloven, og jeg kan derfor ikke følge dem, som ville gaae i en af disse Retninger. Jeg staaer endnu ganske paa det samme Standpunkt, som jeg indtog i 1858. Jeg har den Tro, at det er et vigtigt Fremskridt, naar man giver Menighederne endogsaa blot nogen Deelagtighed i Valget af deres Præst. Thi deri ligger en Anerkjendelse af den vigtige Sandhed, at det ikke skal være Menighederne ligegyldigt, hvem de faae til Præst, men at de selv skulle være deres Deel af Ansvar for, til hvem deres Sjælsorg betroes. Jeg kan ikke være enig med de ærede Medlemmer, som have meent, at den Naade, hvorpaa Raldelsen af Præster nu udføres, ikke lader noget Væsentligt tilbage at ønske. Jeg troer, at Kongen og Ministrene have den allerbedste Villie til at udføre dette Hverv paa bedste Naade, men det er dem umuligt at ramme det Rette; dertil kunne de hverken kjende de vedkommende Ansøgere eller de forskjellige Menigheder tilstrækkeligt. Det Ansvar, der i saa Henseende maa gjøres gjældende, lægger man derimod bedst paa selve Menighederne, efter som det dog er dem, hvem det tilsidt vil gaae ud over. Derfor troer jeg, at vi maae ønske et Fremskridt i denne Retning ved en Omordning af de nuværende Forhold, og at det er saa vigtigt, at vi ikke skulle opsætte det, selv om vi med Hensyn til andre Sager, som vi ogsaa ønske omordnede, ikke kunne opnaae det strax. Jeg troer endogsaa, at naar blot den Tanke, som ligger i Lovforslaget, anerkjendes i eet Forhold, vil den efterhaanden skaffe sig Anerkjendelse i andre, og da vil, saaledes som det ogsaa er udtalt i Betænkningen fra 1858,

Følget blive, at baade Lønningensforholdene blive omordnede, og at man tillader Frimenigheder; selv denne Tanke er allerede dengang udtalt, saa at det er saa langt fra, som man saa ofte har villet gjøre gjældende, at den skulde være kommen frem ved et enkelt Tilfælde i Ryslinge, at den tværtimod er meget gammel. Derfor vilde jeg ønske, at dette Forslag maatte blive seet ganske for sig selv og fremmet af dette Thing som et saadan uden at sættes i Forbindelse med noget af de andre, det vil da sige, uden at dets Skæbne bliver gjort afhængig af noget af de Andre Skæbne; thi jeg vil naturligvis ikke sige, at man ikke skal see hen til samtlige Forhold og deriblandt ogsaa til de andre Forslag ved Ordningen af denne Sag; det er netop en Mangel ved Forslaget, som det nu foreligger, at det tager alt for lidt Hensyn til de andre bestaaende Forhold. Men jeg troer ikke, at man, hvis man overhovedet vil gjøre Fremskridt, skal gjøre det ene afhængigt af det andet. Lad os i den Henseende følge den Vej, som Folkethinget tidligere bestandig er gaaet. Det har først søgt at komme frem ved at skaffe Menighederne i Almindelighed en saadan Ret, men det blev standset ved den omtalte Dagsorden. Jeg maa dog tilføje, at det var i et temmelig tyndt besat Thing og i Slutningen af en lang og trættende Samling, der var kun 40 Stemmer for og 12 imod Forslaget, saa det vil sees, at det var med et saa ringe Antal, som der behøves, for at en Beslutning overhovedet kan fattes. Man gik da ind paa den Vej, som var banet ved Sognebaandsløsningsloven, og den har ført til dette Lovforslag om Frimenigheder. Hvis man nu igjen vil standse dette, fordi man ikke samtidig kan faae det om Valget af Præsterne, er det en ganske forunderlig Fremgangsmaade. Vi komme jo da slet ikke fremad, og det kunne vi ikke forsvare ligeoverfor det Folk, som har sendt os. Uagtet jeg altsaa er af den Mening, at Forslaget, som det foreligger, ikke kan eller bør gennemføres, kan jeg derfor ikke gaae saa vidt som andre ærede Medlemmer, der ville nægte Overgangen til 2den Behandling. Den til Grund liggende Tanke er efter min Formening saa rigtig, at man maa være glad ved, at den er